

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12799
Tarih : 17-07-2025

10/2963

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İktidarın tercihleri sonrası kontrol edilemez bir noktaya gelen yüksek enflasyon nedeniyle toplumun büyük bir kısmı alım gücünü kaybetmiş, emekçi ve emekliler en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz noktaya gelmişlerdir. İktidarın emekçi ve emeklilere resmi enflasyonun bile altında yaptığı sembolik zamlar gerçek enflasyon oranının çok çok altında kalmış, bu da başta emekçi ve emekliler olmak üzere sabit gelirli yurttaşların eriyen maaşlar nedeniyle açlığa ve sefalete mahkûm olmalarına sebep olmuştur. Emekçilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli olan ara zam rakamının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İktüzüğün 104. ve 105. maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 17.07.2025

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ
DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Son yıllarda yapılan yasal değişiklikler sonrasında emekçiler alım gücünün eridiği, işsizliğin ve borçluluğun arttığı, güvencesiz ve ucuz çalışmanın yaygınlaştığı, ağır vergi yükü ve yüksek enflasyon baskısı altında zorlu bir dönemi yaşamaktadır. İktidarın yaşanan yüksek enflasyon ortamında sermaye yanlısı politikalarda ısrar etmesi emek sömürsünü derinleştirerek emekçileri çalışan yoksullar haline getirmiştir.

Halkın yaşadığı gerçek enflasyonla TÜİK'in talimatla açıkladığı resmi enflasyon rakamı arasındaki fark artarak devam etmektedir. Zira TÜİK enflasyonun düştüğünü söylese de halkın alım gücü günden güne erimeye devam etmektedir. Son açıklanan Haziran 2025 enflasyonuna baktığımızda TÜİK enflasyonu yüzde 35,05 EN-AG ise yüzde 68,68 olarak açıklamıştır. Sadece haziran ayında değil, geçmiş aylara baktığımızda da EN-AG ile TÜİK arasındaki enflasyon makası her zaman yaklaşık iki kat farka sahip olmuştur. Yurttaşın yaşadığı enflasyon TÜİK'in değil, EN-AG'ın açıkladığı rakamlara yakınsamaktadır. Bunu bir dönem kamuoyuna yansıyan TÜİK tarafından hazırlanan "Hissedilen Enflasyon Raporu" da doğrulamıştır.

AKP iktidarında kronik hale gelen enflasyonla birlikte açlık ve yoksulluk sorunu giderek büyümekte, can yakmaya devam etmektedir. Türkiye'de bir taraftan açlık sınırının altına düşen kişi sayısı rekor kırarken diğer taraftan dünya dolar milyonerleri listesine giren sayısı rekor kırmaya devam etmektedir. Buna karşılık sabit gelirlieler başta olmak üzere emekçi ve emeklilerin büyük bir kısmı açlık sınırının altında gelirlerle yaşamlarını idame etmek zorunda bırakılmışlardır. Haziran 2025 itibarıyla, dört kişilik bir ailenin sadece aç kalmamak için yapması gereken aylık gıda harcaması, yani açlık sınırı 26 bin 115 TL'ye çıkmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın verilerine göre, yaklaşık 20 milyon yurttaş sosyal yardımlarla ayakta durmaya çalışmaktadır. Sadece bakanlığa ait bu veri bile toplumun içerisinde bulunduğu yoksulluğu görmek açısından çarpıcıdır.

Emekçilerin milli gelirden aldığı pay her geçen gün azalırken, emekçilerin borçluluğu rekor seviyelere çıkmıştır. Ayrıca son yıllarda kredi kartı borçluluğu ve takibe düşen alacak rekor kırarken, kredi kartı harcamalarının önemli bir kısmı zorunlu tüketim harcamalarından oluşmaktadır. BDDK'nın son verilerine göre, kredi kartı borcu yaklaşık 2,2 trilyon TL'yi, tüketici kredileri 2,3 trilyon TL'yi Kredili Mevduat Hesabı (KMH) yani "ek hesap" 589 milyar TL'yi bulmuş durumdadır. Yani sadece 5,2 trilyon TL'lik bireysel borç söz konusudur. Ayrıca OECD'nin

verilerine göre, Türkiye’de her 5 çocuktan 1’i okula aç giderken çocuklarda yetersiz beslenme kaynaklı gelişim sorunları artarak devam etmektedir.

2025 yılında da kamu emekçilerinin çok önemli bir kısmı yoksulluk sınırının altında maaş almaya devam etmektedir. Emekçi ve emeklilere yapılan düşük zamlar gerçek/hissedilen enflasyon oranında değil, inandırıcılığı yitirmiş TÜİK rakamları baz alınarak yapıldığı için emekçi ve emeklilerin alım gücü her geçen gün erimiştir. Emekçilerin ücretlerinin hızla gerilediği günümüzde ortalama maaşlar başlangıç/temel ücreti olarak kabul edilen asgari ücrete yaklaşmıştır. Günümüzde iktidarın sermayeyi önceleyen politikaları sonrasında emek iyiden iyiye değersizleşmiştir. Normal şartlarda temel ücret olan asgari ücret yaygın ücret haline gelmiş, çalışanların yüzde 50’ye yakını asgari ücretle çalışır duruma gelmiştir. Asgari ücretle çalışan sayısı bu kadar yüksek olmasına rağmen 2025 yılı için asgari ücrete, yüzde 45’e yakın gerçekleşen yıllık resmi enflasyon oranının bile altında yüzde 30 oranında zam yapılarak 17 bin 2 TL olan asgari ücret 22 bin 104 TL’ye çıkarılmış, sene başından bu yana yaşanan resmi enflasyonla bile yaklaşık 4 bin TL eriyen maaşlara rağmen temmuz ayında herhangi bir zam yapılmamıştır. Ayrıca yaklaşık 4 milyon emeklinin aldığı en düşük emekli maaşı ise 16 bin 881 TL’de sabitlenmiştir. 2025 yılının henüz ilk 6 ayında emekçi ve emekliler açlık sınırının çok çok altında maaş almaya mahkûm edilmişlerdir. Bu süreçte, Türkiye’nin Haziran 2025 verilerine göre, açlık sınırı 26 bin 115 TL’ye yoksulluk sınırı 85 bin 66 TL’ye kadar çıkmıştır. O sebeple emekçi ve emeklilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmelerini sağlayacak şekilde bir ara zam yapılmalıdır. DEM Parti olarak bugün itibariyle asgari ücret ve en düşük emekli maaşının yoksulluk sınırının yarısı olan 40 bin TL’ye çıkarılmasını savunuyoruz.

Açlık ve yoksulluk sorunu, başta alım gücü gün geçtikçe eriyen emekçiler ve emekliler olmak üzere, toplumun büyük bir kısmı için acil çözülmesi gereken can yakıcı sorun haline gelmiştir. Kronik enflasyonun ortaya çıkardığı tahribatı giderecek politikaların hayata geçirilmesi, emekçilerin harcamalarını azaltan, gelirlerini arttıran ekonomi politik tercihlerin uygulanması ve insan onuruna yaraşır ücretler almaları sağlayacak bir ara zammın yapılması için gerekli çalışmaların hayata geçirilmesi amacıyla Meclis araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.